

Ons pedagogisch handelen peutergroep De Ruyter

Op de website van KION zie je onder *Zo werken wij* hoe we in ons beleid vorm hebben gegeven aan de pedagogische doelen en onze pedagogische uitgangspunten.

In dit document staat hoe we de pedagogische uitgangspunten bij onze locatie praktisch uitwerken. Als we eventueel iets extra's doen of anders werken dan in het algemene beleid beschreven staat, dan vind je dat hier ook in terug.

Samen met de praktische informatie geeft dit document de informatie die specifiek is voor deze locatie.

Januari 2024

Professionalisering en kwaliteitsverbetering

Bij KION hechten we waarde aan pedagogisch kwaliteit en stimuleren we deze op verschillende manieren. We geloven in het blijven leren en ontwikkelen van onze medewerkers.

Al onze locaties hebben jaarlijks de wettelijk verplichte 50 uur voor beleidsontwikkeling ter beschikking. Van deze 50 uur worden 38 uur ingezet door de beleids- en stafmedewerkers Pedagogiek. Zij werken op centraal niveau aan het borgen en versterken van de pedagogisch educatieve kwaliteit door ontwikkeling van beleid en hulpmiddelen voor de locaties.

De coach heeft voor iedere locatie jaarlijks 12 uur beschikbaar voor implementatie van dit beleid.

Bij onze locatie krijgen we ondersteuning van pedagogisch coach Mayda Dirksen.

De coach ondersteunt bij de verbetering van de pedagogische kwaliteit. De coach begeleidt en traint de medewerkers bij het pedagogisch handelen en ondersteunt en adviseert de clustermanager op pedagogisch gebied. Hiernaast implementeert de pedagogisch coach ons pedagogisch beleid naar concrete situaties in de groep en signaleert ontwikkelingen, knel- en verbeterpunten. Ieder jaar voert de pedagogisch coach een pedagogische observatie uit. Met de uitkomsten stellen wij een (pedagogisch) doel vast waaraan we dat jaar extra aandacht besteden.

Komend jaar richten we ons bij onze locatie op het volgende pedagogisch doel: Het volgen en luisteren naar kinderen staat bij ons centraal. Dit jaar gaan we starten met een nieuw kindvolgsysteem binnen het ouderportaal. We nemen de tijd om hier mee te leren werken. Het nieuwe kindvolgsysteem helpt ons om kinderen nog beter te kunnen volgen, aan te sluiten bij hun ontwikkeling en om met ouders in gesprek te gaan.

In ons lokale ontwikkelplan staat concreet uitgewerkt hoe we specifiek bij deze locatie inzetten op de ontwikkeling en kennisverbreding van onze medewerkers. Hierin staat ook op toetsbare wijze beschreven hoe we de kennis en vaardigheden van de medewerkers op het gebied van VE onderhouden.

Voor de coaching van de pedagogisch medewerkers is jaarlijks minimaal 10 uur per fte wettelijk verplicht. Voor deze locatie betekent dit 9,7 uur per jaar.

Hiernaast heeft onze coach in 2023 voor VE coaching 20 uur beschikbaar om medewerkers te coachen op het gebied van educatieve kwaliteit. Dit uren-aantal is gebaseerd op het aantal VE kinderen (keer tien uur) dat onze locatie bezoekt.

Peutergroep De Ruyter is een voor kinderen in de leeftijd van twee tot vier jaar. De peutergroep biedt opvang aan tijdens schooltijd binnen basisschool De Ruyter waar de kinderen alvast kunnen wennen aan school of waar de gezinnen zich soms al thuis voelen en gewend zijn wanneer oudere kinderen uit het gezin hier al naar school gaan.

De gezamenlijke ambitie van basisschool De Ruyter en KION is om kinderen van nul tot dertien jaar een veilige plek te bieden, waar ze elkaar kunnen ontmoeten en zich kunnen ontwikkelen. Het doel is dat er in de toekomst op één locatie een compleet KC ontstaat. Een plek waar voldoende ruimte is voor onderwijs en opvang. Een plek waar kinderen graag naartoe gaan en waar ouders hun kind vol vertrouwen achterlaten. Als toekomstbeeld zien we een KC met een geïntegreerd aanbod voor de kinderen in een totaalaanbod (educatie, onderwijs, opvang, vrije tijd en zorg/ondersteuning), in een doorgaande lijn en vanuit centraal op elkaar afgestemde sturing, waarbij de ontwikkeling van het kind voorop staat. In het KC is de missie en visie op de ontwikkeling van kinderen hetzelfde. Hieruit vloeien gezamenlijke doelen voort, worden middelen ingezet en wordt de werkwijze afgestemd. Het komen tot een KC zal een proces zijn dat in fases verloopt. Tussentijdse evaluaties en reflectie zal ons helpen om te bouwen aan ons doel: het vormen van een KC waar kinderen uit de wijk en omgeving van nul tot dertien jaar zich veilig samen kunnen ontwikkelen. Een plaats waar de nieuwsgierigheid van kinderen wordt gestimuleerd en zij onderzoekend leren.

Basisschool De Ruyter heeft als slogan: Samen zorgt voor kwaliteit!
Deze slogan past ook bij het KC dat wij voor ogen hebben. Het wordt een plaats waar kinderen van nul tot dertien jaar elkaar ontmoeten en zich kunnen ontplooien doordat aangesloten wordt bij de behoeften van de kinderen. We willen alle talenten zoveel mogelijk ontwikkelen. Voor de kinderen voelt het KC als een geheel en vindt doorstroming op een natuurlijke wijze plaats. Het is een plek waar iedereen zich thuis voelt en samenwerkt. Medewerkers vormen samen één team en dragen gezamenlijk de verantwoordelijkheid voor alle kinderen. Wij geloven erin dat we er met het team van professionals (leerkrachten, pedagogisch medewerkers, stagiaires en vrijwilligers) voor zorgen, dat kinderen zich kwalitatief goed kunnen ontwikkelen. De ervaringsdeskundigheid van ouders willen we hierbij zeker niet vergeten.

Wij willen dit bieden op één locatie waar voor de kinderen en ouders het aanbod van opvang en onderwijs tot één geheel is gesmeed. Het KC versterkt de lokale samenhang en verbinding. Samen willen we er zorg voor dragen dat we alle kinderen uit Weurt een aanbod bieden, waardoor ze zich breed ontwikkelen en zich een prima plek in de maatschappij kunnen verwerven. Het KC kent de integrale huisvesting als uitgangspunt (alle voorzieningen onder één dak). Wij vinden het belangrijk dat kinderen en medewerkers elkaar zien en tegenkomen. De samenwerking als één team en voor de kinderen het realiseren van een doorgaande lijn kan daardoor een vanzelfsprekendheid worden.

We bieden VE

Om ervoor te zorgen dat we spelenderwijs de ontwikkeling van je kind zo goed mogelijk stimuleren, bieden we op onze locatie Voorschoolse Educatie (VE). Hiervoor maken we gebruik van het VE-programma Uk & Puk waarin verschillende ontwikkelingsgebieden aan bod komen. Telkens staat een ander thema dat de kinderen aanspreekt centraal. Ieder thema wordt uitgewerkt in uitdagende, speelse activiteiten waarin aan verschillende ontwikkelingsdoelen wordt gewerkt. De doelen liggen op het gebied van spraak- en taalontwikkeling, sociaal-emotionele ontwikkeling, motorische en zintuigelijke ontwikkeling en rekenprikkel om de ontluikende rekenvaardigheid te stimuleren.

We stimuleren de spraak-taalontwikkeling door te verwoorden wat de kinderen doen en ervaren en door kinderen te stimuleren om zelf woorden te gebruiken. De vragen die we kinderen stellen sluiten aan bij het niveau van het kind. Kinderen die nog niet goed kunnen praten, stellen we eenvoudige vragen zoals “Waar is ...? Wijs eens aan?”, de meer taalvaardige peuters krijgen moeilijkere vragen zoals “Wat ga je doen?”, “Zijn deze hetzelfde?”, “Wat gebeurde er?” Kinderen krijgen de tijd om te reageren. Ook het samen zingen van liedjes en voorlezen horen bij ons rijke taalaanbod.

Bij iedere activiteit worden in principe doelwoorden aangeboden. We passen ons hierbij aan het niveau van het kind aan. Kinderen die nog weinig Nederlands spreken, leren eerst de woorden die naar voorwerpen, personen of handelingen verwijzen die belangrijk voor hen zijn. Hoe ouder het kind, hoe meer de doelwoorden verwijzen naar de buitenwereld en hoe abstracter ze kunnen zijn.

We bieden de woorden aan in een betekenisvolle context: woorden krijgen voor een kind pas betekenis door de concrete voorwerpen die worden gebruikt en de activiteit die wordt gedaan. Een echte appel levert een kind veel meer informatie op dan een foto van een appel. Tijdens ‘n thema worden doelwoorden vaak herhaald en geoefend.

De sociaal-emotionele ontwikkeling betreft het leren omgaan met jezelf en met anderen. Op het kinderdagverblijf of peutergroep ligt de basis hiervoor in de relatie tussen het kind en pedagogisch medewerker. Als een kind ervaart dat hij kan rekenen op haar steun en zich veilig voelt, durft hij zichzelf en anderen te leren kennen. Daarnaast begeleiden we kinderen in het omgaan met anderen. We geven het goede voorbeeld en helpen kinderen om rekening te houden met elkaar. Zie ook de uitgangspunten ‘We bieden emotionele veiligheid, betrokkenheid en warmte’ en ‘We bevorderen positieve contacten tussen kinderen’.

De sensomotorische ontwikkeling gaat over de ontwikkeling van de zintuigen en de motoriek. Door te doen en tegelijk waar te nemen, leert de kind de wereld om zich heen kennen. We bieden activiteiten aan die een beroep doen op het zien, horen, tasten, proeven en ruiken. Ook grof-motorisch spel is onderdeel van ons dagelijkse aanbod. Zo gaan we iedere dag naar buiten. Hiernaast heeft ieder thema een beweegactiviteit, gericht op het oefenen van de grote motoriek en lichaamsbalans (peuters). Ook de fijne motoriek (de arm-hand functie zoals reiken, grijpen, loslaten en manipuleren) komt in ons aanbod volop aan de orde.

We besteden ook aandacht aan rekenprikkel. Het gaat er hierbij om dat kinderen ervaringen opdoen die de basis leggen voor de latere rekenontwikkeling, zoals meten (passen de schoenen? Past het dikke boek in de kleine tas?) en het benoemen van eigenschappen zoals groot en klein, zwaar en licht, vol en leeg. Ook ruimtelijke oriëntatie hoort tot rekenprikkel. Ruimtelijke oriëntatie begint bij het lichaamsbesef van het kind. Dit

komt bijvoorbeeld aan bod tijdens de verzorging van de kinderen of bij het aan- en uitdoen van de jas. Daarnaast verkennen we met de kinderen de groepsruimte. We praten met de kinderen over waar de spullen staan (in de kast of op de kast) of waar ze terecht komen (in of naast de prullenbak). Ten derde maken de kinderen bij ons kennis met tellen.

Bij de activiteiten die bij het VE-programma horen, speelt de interactie tussen pedagogisch medewerker en kind en tussen de kinderen onderling een grote rol. Kinderen en pedagogisch medewerker hebben beide een actieve inbreng bij de activiteiten. Door prikkelende vragen te stellen in een uitdagende omgeving en hierbij steeds in te spelen op de inbreng van de kinderen en aan te sluiten bij hun niveau en interesse, brengen we de kinderen steeds een stapje verder in hun ontwikkeling. Kinderen kunnen ook elkaar prikkelen in hun ontwikkeling. Daarom geven we kinderen ook tijdens de activiteiten de ruimte om op elkaar te reageren en met elkaar samen te spelen.

De meeste activiteiten doen we met kleine groepjes kinderen, zodat we de activiteit kunnen aanpassen aan het ontwikkelingsniveau van de kinderen en kunnen inspelen op hun reacties. Bovendien hebben kinderen in een kleine groep meer gelegenheid om zich te uiten en meer onderling contact. Om ervoor te zorgen dat alle kinderen mee kunnen doen, doen we een activiteit herhaaldelijk, met telkens een ander groepje kinderen. Een activiteit duurt zo lang als de kinderen het leuk vinden om te doen.

De doelen waaraan gewerkt wordt bij een activiteit hangen ook af van de leeftijd en het ontwikkelingsniveau van een kind. Bij de jongere kinderen ligt de nadruk op het doen en ervaren, bij de oudere kinderen en kinderen die al meer taal begrijpen en kunnen praten, worden de activiteiten al wat taliger aangeboden.

Ook buiten de activiteiten om wordt er gewerkt met het thema en de doelen die daarbij horen. De groepsruimte is overzichtelijk ingericht in hoeken, waardoor kinderen ongestoord alleen of in kleine groepjes kunnen spelen. Bij de inrichting gebruiken we aantrekkelijke materialen die bij het thema horen. Hierdoor komen kinderen tijdens hun spel op een vanzelfsprekende manier met het thema in aanraking. Pedagogisch medewerkers begeleiden het spel van de kinderen en bieden bewust bepaalde materialen aan, waardoor ze ook tijdens vrij spel gericht aan de doelen werken.

Om de ontwikkeling te stimuleren, creëren en grijpen we kansen. Bij kansen creëren bieden we doelbewust een activiteit aan. Bij kansen grijpen, maken we van een gewone, dagelijkse situaties een leersituatie. Hoe jonger een kind, hoe meer het leren in het hier-en-nu plaatsvindt. Het woord 'regen' krijgt pas betekenis als het buiten regent en als het kind de regen kan zien, voelen en horen. Om inhoud en betekenis te geven aan de activiteiten en te werken aan de ontwikkelingsdoelen die bij ieder thema zijn opgesteld, benutten we zoveel mogelijk de dagelijkse situaties. Hoe jonger het kind of hoe lager het ontwikkelingsniveau van een kind, hoe dichter de pedagogisch medewerker bij de concrete situatie blijft. Thematisch werken met kinderen met een laag ontwikkelingsniveau betekent vooral inspelen op situaties dicht bij het thema, kansen grijpen dus. Hoe verder de kinderen in hun ontwikkeling zijn, hoe meer we de activiteit kunnen uitbreiden naar talig spel, waarbij fantasie en voorstellingsvermogen een grotere rol gaan spelen. Dan kunnen we met behulp van taal en spel een situatie creëren die kinderen herkennen en die voor hen betekenis heeft.

Voorbeelden

- Voorbeelden van thema's: Wat heb jij aan vandaag (over kleding), Eet smakelijk (over eten), Oef wat warm (over warm en koud).
- Voorbeeld van een activiteit met verschillende ontwikkelingsdoelen: Het thema 'Wat heb jij aan vandaag' bevat een activiteit waarbij de kinderen, voordat ze naar buiten gaan, hun schoenen bij elkaar zoeken (één, twee schoenen; rekenprikkel), en aantrekken (motorische ontwikkeling). Jonge peuters herkennen hun eigen schoenen en proberen deze met hulp aan te trekken, en de oudere peuters doen dat zoveel mogelijk zelf en helpen elkaar daarbij (sociaal-emotionele ontwikkeling). Daarna lopen, springen en stampen de kinderen op hun schoenen (motorische ontwikkeling). Tijdens de activiteiten vertellen de dreumesen en peuters wat ze gedaan hebben (taalontwikkeling), waardoor ze spelenderwijs een aantal woorden leren kennen.
- Voorbeeld differentiëren tussen leeftijden en niveaus: In het thema Dit ben ik! (over het lichaam, het gezicht en de zintuigen) kijken de kinderen om de beurt in de spiegel. Wat zien ze? De jonge peuters kunnen aanwijzen wat ze zien. De oudere en meer taalvaardige peuters kunnen met behulp van de pedagogisch medewerker zelf vertellen wat ze in de spiegel zien.
- Onze groepsruimte hebben we ingericht met de volgende hoeken: een huishoek, een bouwhoek, een themahoek en een voorleeshoek. In onze speelhal kunnen de kinderen meer ruimte nemen voor grof motorische activiteiten zoals rennen, huppelen, een parcours lopen of spelen met ballen.
- Voorbeeld aanpassen van de inrichting aan het thema: Bij het thema Ziek zijn! (over ziek zijn, voor elkaar zorgen, naar de dokter gaan en weer gezond worden) mogen kinderen spelen met dokterspulletjes zoals pleisters, verband, lege pillendoosjes, een wit schort etc. Door bij dit thema deze materialen in de groepsruimte te leggen, leren de kinderen de betekenis van de woorden te begrijpen door aan de materialen te voelen, ermee te spelen en ze te benoemen.
- Voorbeeld kansen grijpen: De concrete situatie (bijvoorbeeld het regent buiten) is het vertrekpunt waaraan de pedagogisch medewerker een speelse activiteit toevoegt als het kind daaraan toe is (bijvoorbeeld het nadoen van het geluid van de vallende geluidsdruppels) en buiten in de plassen stampen of de regen 'voelen'.
- Voorbeeld materialen: scharen voor de motoriek, puzzels voor rekenprikkelers zoals ruimtelijk inzicht, driewielers voor de motoriek, boekjes voor spraak/taalontwikkeling etc.

We bieden emotionele veiligheid, betrokkenheid en warmte

We creëren een open, warme sfeer waarin kinderen zich op hun gemak voelen. We zijn geïnteresseerd in wat je kind bezig houdt en kunnen genieten van de mijlpalen die we bij je kind zien. We gaan uit van positieve aandacht, waardering en stimulans. Op z'n tijd hoort daar natuurlijk ook hulp, bescherming en steun bij.

Voorbeelden

- Nieuwe kinderen mogen altijd voor de start een keertje komen kennismaken en oefenen in een wenmoment dat tussen ouders en pedagogisch medewerkers wordt afgesproken.
- We noemen de namen van alle kinderen tijdens een liedje ("Goedemorgen"). Zo maken we duidelijk dat elk kind gezien is en welkom is.
- Tijdens verzorgmomenten geven we kinderen extra aandacht door samen te kletsen of liedjes te zingen.
- We noemen altijd eerst de naam van de peuter zodat het weet dat wij tegen hen praten of hen een vraag stellen.
- We leggen uit waar we mee bezig zijn. We praten op een rustige en vriendelijke toon tegen de kinderen en luisteren naar wat ze te vertellen hebben.
- We stimuleren kinderen door ze aan te moedigen dingen te proberen en ze steun te laten ervaren in het leren. Zoals: 'probeer het maar' of 'ik denk dat jij dat kan'.

Kijken en luisteren naar kinderen staan centraal

Of het nu om een baby gaat die huilt of een bso kind dat zich lijkt te vervelen; alleen met goed 'kijken en luisteren' leren we onze kinderen écht kennen. Met extra aandacht van ons, moeilijker spelmateriaal of een speciale activiteit, kunnen we dan inspelen op die specifieke behoefte. We volgen het welbevinden en de ontwikkeling van alle kinderen. Bij de buitenschoolse opvang hebben kinderen hierin natuurlijk ook (en soms zelfs letterlijk) een eigen stem.

Voorbeelden

- Als een kind pijn heeft mag het dat laten merken. We troosten het: 'je hebt pijn he, ik zie het, dat is vervelend, kom maar, dan doe ik er een pleister op.' En als het kind moet huilen mag het op schoot als hij of zij dat wil.
- In de kring hebben we voor alle kinderen even aandacht 'Jij hebt mooie nieuwe schoenen', of 'Vertel eens, waar ben je gisteren geweest'.
- Kinderen willen graag van alles vertellen. We laten ze uitpraten en hebben aandacht voor hun verhaal.
- Wanneer wij zien dat een kind iets spannend vindt of verlegen is moedigen wij het aan en steunen wij het kind door bijvoorbeeld te zeggen: 'ik denk dat jij dat heel goed kan' of 'ik zie dat jij het spannend vindt, laten we het samen even proberen'.
- Wanneer wij een activiteit aanbieden geven wij kinderen zelf de keuze of zij mee willen doen eerst even willen kijken. Gedurende de activiteit proberen we de kinderen extra uit te dagen door wel mee te doen door bijvoorbeeld enthousiast te zeggen; 'moet je dit eens zien!' of 'wil je het ook even proberen samen met mij?'
- Om de ontwikkeling en het welbevinden van kinderen te volgen, gebruiken we een zelf ontwikkeld kindvolgsysteem. Nu de locatie is overgenomen door KION zullen we in 2020 starten met een training van KIJK! om het kindvolgsysteem te verbeteren.

We hebben respect voor autonomie van kinderen

Al op jonge leeftijd is je kind een eigen persoon met behoeften en eigenschappen die bij jouw kind passen. Bij een jong kind dat heel erg van bewegen houdt, verwachten we niet dat het een half uur stil aan tafel zit. Deze eigenheid van kinderen maakt ons vak écht interessant. Daarnaast kunnen kinderen al heel jong veel zelf. Wij nemen hier in de groep bewust veel tijd voor. Je eigen brood smeren, zelf een oplossing bedenken voor een probleem, kiezen aan welke activiteit je meedoet. Liever zelf met een boek op de bank als de rest buiten is? Het kan allemaal.

Voorbeelden

- We laten kinderen meehelpen met activiteiten en taken wanneer zij dit willen, bijvoorbeeld bij het opruimen van speelgoed of het zelf aantrekken van de jassen.
- De kinderen mogen zelf bepaald speelgoed en spelletjes uit de kast pakken. Sommige dingen moeten ze vragen. Niet al het speelgoed / materiaal is geschikt om op kind hoogte op te bergen. Maar kinderen mogen heel veel zelf kiezen waar ze mee willen spelen of wat ze willen doen.
- Na het moment in de kring, helpen de kinderen door hun eigen stoeltje terug aan de tafel te zetten in de groepsruimte.
- Als een kind iets niet lukt, stimuleren we hem of haar om het zelf te proberen. En we nemen de tijd, zodat het kind ook echt kan proberen en ervaren hoe leuk het is als dan opeens iets wél lukt door het gewoon te doen.
- We laten kinderen zo veel mogelijk zelf ontdekken wat ze kunnen en durven door ze zelfstandig te laten spelen, bijvoorbeeld op de glijbaan. Natuurlijk blijven we in de buurt voor de veiligheid, maar we zetten een kind er niet bovenop. Het is belangrijk dat hij of zij zelf naar boven kan klimmen. Als hij of zij er niet meer af durft, wat natuurlijk wel eens gebeurd, helpen we hem of haar door aanwijzingen te geven. “Kijk, doe dát been maar naar beneden, ietsje verder nog, ja, nu staat je voet op het trapje, voel je wel? Nu kun je er zelf af...”, en wachten zolang mogelijk met het overnemen. En meestal lukt het een kind dan toch zelf.

We bieden brede uitdaging en plezier

Bij onze locaties en groepen is alles zó ingericht dat kinderen volop de ruimte hebben met spel, materialen en activiteiten. Materialen die nieuwsgierig maken, spelbetrokkenheid en plezier geven. Daar komt het nodige water, zand, pasta, klei, bouw materiaal, verf, gereedschap en zelfs dieren bij kijken! We zorgen voor een breed aanbod van diverse activiteiten op alle verschillende ontwikkelingsgebieden. Gericht op een individueel kind, (kleine) groepjes kinderen of juist met z'n allen.

Voorbeelden

- We stimuleren kinderen om samen te leren spelen door hun te wijzen op signalen van elkaar of een ouder kindje een jonger kindje te laten helpen. Bijvoorbeeld: 'Sep, ik zie dat Pien ook met de bal wil spelen. Misschien kunnen jullie samen overrollen'. Of: 'Thijn jij kunt al goed zelf de rits dicht doen, wil jij Linde even helpen om haar jas dicht te doen?'
- Af en toe bieden we kinderen activiteiten buiten de peutergroep aan. Dit kunnen verschillende activiteiten in de school zijn: het bijwonen van een maandviering, aansluiten bij de start van projecten binnen de school of vieringen bijwonen zoals het Sinterklaasfeest.
- We werken met de VE methode Uk & Puk om de kinderen een goed voorschools aanbod te bieden en uitdagende activiteiten en thema's aan te bieden.
- We werken met peutervolgsysteem KIJK! waarbij de ontwikkelingslijnen van de kinderen op bepaalde leeftijden in beeld gebracht wordt en met ouders wordt gedeeld.
- De ontwikkeling van de kinderen wordt besproken in groepsoverleggen met de zorg coördinator van de peuteropvang. Er is de mogelijkheid een interne, maar vervolgens ook een externe observatie in te zetten wanneer hier behoefte aan is om het kind verder te helpen in zijn of haar ontwikkeling.
- Vaak gaan we naar buiten, op zoek naar kenmerken van de seizoenen. Bijvoorbeeld blaadjes zoeken in de herfst, en in de lente kijken we naar de plantjes die voorzichtig boven de grond uit komen.

We bieden ritme en structuur

De vertrouwde gezichten van pedagogisch medewerkers en van de kinderen in de groep zijn een belangrijk houvast. Net als de eigen groepsruimte en een rustige inrichting. Duidelijkheid komt ook terug in het ritme en programma van de ochtend, middag of dag, een aantal algemene huisregels en afspraken. Ook eigen (groeps)rituelen dragen hier aan bij. Dit biedt jonge kinderen voorspelbaarheid en vertrouwen in het verloop van de dag. Bij de buitenschoolse opvang verspreiden de kinderen zich vaak over meerdere ruimtes. Ook hier heeft de middag een bepaalde indeling. Dit begint meestal met groente en fruit en een (gezamenlijk) drinkmoment.

Voorbeelden

- We werken met kaartjes met pictogrammen die staan voor dagelijkse gebeurtenissen (brengen, fruit eten, verschonen/naar de wc, spelen etc.). Deze pictogrammen hangen duidelijk zichtbaar op de groep. We vestigen er vaak de aandacht op. Zo kunnen kinderen zien wat er komen gaat.
- Als we naar buiten gaan vertellen we dat. We hangen alle jassen over de stoelen en dan weten de kinderen 'als we de jas aan hebben gaan we naar buiten'.
- verjaardagsfeestjes vieren we op de groep samen met de ouders als dit kan. We zingen liedjes met de kinderen en maken een mooie feesthoed voor de jarige. We geven alle aandacht samen even aan de jarige zodat hij/zij zich echt gezien voelt.

We bevorderen positieve contacten tussen kinderen

Samen doen en samen spelen is leuk en ondersteunt de ontwikkeling. Ook botsen en voor jezelf opkomen horen daarbij. Kinderen leren van en met elkaar. We stimuleren onderling positief contact en samenspel. Waar nodig begeleiden we kinderen in het contact met anderen.

Voorbeelden

- Als we op de groep spelen en we verdelen de kinderen in groepjes, dan mogen vriendjes en vriendinnetjes meestal met elkaar spelen. Ze mogen ook naast elkaar aan tafel zitten.
- Soms zetten we juist bewust kinderen naast elkaar die elkaar nog niet zo goed kennen. Dan helpen we ze als het nodig is met contact maken.
- Sommige kinderen spelen graag even alleen, voor zichzelf. Dat mag ook. We vinden het niet nodig kinderen te 'dwingen' met elkaar te spelen.
- We vragen kinderen elkaar te helpen.

We stimuleren kinderen respect te hebben voor anderen en hun omgeving

Al vanaf de jongste leeftijd is je kind een onderdeel van de groep. Daarbij horen bepaalde afspraken en vaste rituelen die ons met elkaar verbinden zoals het beginlied van de dag. Maar ook voel je je onderdeel van een groep als je inbreng er toe doet. Dit zit 'm, net als thuis, in 'gewone zaken'; samen de tafel dekken, even helpen bij de afwas (een fantastisch moment om met water te spelen), het ene spel opruimen voor je het volgende weer pakt, spelregels bij voetbal of het knutselmateriaal zelf schoonmaken. Jong geleerd...

Voorbeelden

- we gaan graag naar buiten om de natuur echt te ervaren. Zo laten we in de lente de opkomende bloemen zien of laten we in de herfst de blaadjes op de grond zien. We gebruiken natuurlijke materialen ook om mee te knutselen zoals een stok als trommelstokje of de blaadjes van de boom op een vel plakken om een echte boom te maken.
- We hebben huisregels voor de locatie die wij ook spelenderwijs met kinderen bespreken zoals niet rennen binnen en niet alleen naar buiten.
- Wanneer de kinderen een conflict hebben bespreken we dit samen met hen. We benoemen het concrete gedrag wat we zien en welke emotie er bij hoort. Daarna kijken we samen naar een oplossing en laten we kinderen meedenken. Bijvoorbeeld: 'Jaap, ik zie dat je de auto van Luuk hebt afgepakt, daar is Luuk erg verdrietig om. Wil jij ook met die auto spelen? Hoe kunnen we dit oplossen?'

We werken samen met ouders en anderen uit de leefomgeving van de kinderen

Onze bijdrage aan de opvoeding en ontwikkeling van je kind staat niet op zichzelf. Eenkennigheid, zindelijk worden, veranderingen in het gezin; samen met jou als ouder stemmen we af hoe we je kind daarbij het beste kunnen begeleiden. Maar ook met scholen, sportverenigingen, de kinderboerderij in de wijk, bibliotheek om de hoek, voorlees opa's en -oma's hebben we contact. We willen een waardevolle omgeving creëren waarin elk kind de kans krijgt om zich positief te ontwikkelen en te zijn wie het is.

Voorbeelden

- Er vindt een warme overdracht plaats naar de basisschool door de medewerkers wanneer er bijzonderheden zijn. Ouders worden hiervan vooraf op de hoogte gesteld. Ook is er een overdracht naar de bso. Dit is dikwijls niet nodig omdat dezelfde pedagogisch medewerker ook op de bso werkt.
- We organiseren af en toe activiteiten waar de ouders bij kunnen zijn. Zo krijgen zij een indruk van datgene wat wij met de kinderen ondernemen.
- Als we uitstapjes ondernemen vragen we de ouders daarbij aanwezig te zijn. De kinderen vinden het erg leuk om de ouders ook op de speelzaal te zien.
- We werken met de thema berichten op het ouderportaal, zodat ouders de thema's waarmee we op de speelzaal bezig zijn, thuis kunnen verdiepen.

VE en samenwerking met ouders

Ouders spelen een belangrijke rol bij VE. We vinden het belangrijk ouders te betrekken bij de ontwikkeling van hun kind en ze te ondersteunen bij dagelijkse opvoedingsvragen. We stimuleren ouders om ook thuis spelenderwijs aandacht te besteden aan waar hun kind bij de peutergroep mee bezig is.

Voorbeelden

- Tijdens het plaatsingsgesprek en in de kennismakingsperiode vragen we aan ouders wat hun opvoedingsgewoontes en vragen zijn, welk speelgoed in huis is, wat ouder en kind zoal samen doen en voor welke ouderactiviteiten de ouder belangstelling en tijd heeft. Op basis hiervan proberen we zo goed mogelijk tegemoet te komen aan de wensen en mogelijkheden van ouders.
- Bij de start en aan het einde van een dag(deel) is er gelegenheid tot uitwisseling over hoe het met kind gaat thuis en op de groep. Hiernaast kunnen we (kort) ingaan op opvoedingsvragen van ouders.
- Ouders die toestemming hebben gegeven voor het maken van foto's voor het ouderportaal krijgen regelmatig foto's toegestuurd van situaties op de groep waar hun kind op staat. Zo krijgen ouders een beeld van wat hun kind daar doet.
- Ouders worden uitgenodigd om aanwezig te zijn bij het jaarlijkse peuterfeest, om te helpen in de activiteitencommissie, om aan te sluiten bij activiteiten zoals Sinterklaas of het Kerstontbijt. Zo krijgen ouders een beeld van de werkwijze en activiteiten van op de groep en krijgen ze een indruk van hoe hun kind zich daar gedraagt.
- Bij elk thema krijgen ouders informatie via het digitale Ouderportaal met een korte

beschrijving van het thema en activiteiten. Ook staan er ideeën in voor laagdrempelige activiteiten die ouders thuis met hun kind kunnen doen.

- Na iedere registratie in het peutervolgsysteem (drie keer gedurende de plaatsing op de peutergroep) of bij zorg worden ouders uitgenodigd voor een gesprek met de mentor van het kind. Aan de orde komen hoe het kind in zijn vel zit op de groep en thuis en welke ontwikkeling het kind laat zien. Als hier aanleiding toe is, wordt ook besproken hoe de ontwikkeling extra ondersteund kan worden of eventuele andere stappen die gezet gaan worden. We vragen ouders om mee te denken hoe zij thuis kunnen bijdragen aan de ontwikkeling van hun kind.
- We vinden het belangrijk dat ouders weten aan welke ontwikkelingsdoel we werken. Dit bespreken we met ouders tijdens een oudergesprek. We stimuleren ouders om ook thuis op een speelse manier aan dit doel te werken. Hiervoor geven we suggesties.
- Als een kind naar de basisschool gaat, vindt er waar nodig een warme overdracht (plus) plaats. Ook de ouder is hierbij betrokken. Ouder en pedagogisch medewerker vullen een overdrachtsformulier in. Er is voor ieder kind een (telefonisch) overdrachtsgesprek tussen de leerkracht van school en de pedagogisch medewerker (warme overdracht). Dit wordt vaak gebundeld voor meerdere kinderen tegelijk, maar kan ook over een individueel kind gaan. Soms is ook de ouder bij het gesprek (warme overdracht plus).

VE en samenwerking met de basisschool

We vinden een doorgaande lijn tussen peutergroep en school belangrijk. Dit vergemakkelijkt de overgang naar school en bevordert het schoolsucces. Voor een doorgaande lijn is een goede samenwerking met school belangrijk. In hoeverre een doorgaande lijn gerealiseerd kan worden, is afhankelijk van het aantal scholen waarnaartoe 'onze' kinderen uitstromen. Wij werken samen met basisschool De Ruyter en zitten met onze groep ook in dit schoolgebouw. De meeste kinderen stromen na onze peutergroep ook door naar deze enige basisschool in Weurt, maar is staat ouders vrij om een andere basisschool te kiezen voor hun kind als zij dat wensen.

Voorbeelden

- We werken met een gezamenlijk ontwikkeld instrument voor warme overdracht. In gemeente Beuningen, en dus ook in Weurt, is dit het overdrachtsformulier peuters. Doel is er samen voor te zorgen dat kinderen een zo goed mogelijk start maken op de basisschool. Informatie over kinderen van ouders en van pedagogisch medewerkers helpt de school om kinderen hierbij zo goed mogelijk te begeleiden.
- Waar mogelijk stemmen we onze ouderactiviteiten of elkaar af en/of organiseren we gezamenlijke activiteiten. Een voorbeeld hiervan is 'jongleren in het verkeer'.
- Een aantal keren per jaar werken we aan een gezamenlijk thema en hebben we gezamenlijke activiteiten voor peuters en kleuters.
- De oudste peuters doen soms mee met de kleuters. Bijvoorbeeld tijdens de boekenweek en de Voorleesdagen.
- We hebben afspraken met de basisschool over de interne begeleiding en ondersteuning van zorgkinderen waarbij de peutergroep hulp krijgt van de school.
- We gaan in de toekomst gezamenlijke scholingstrajecten van leerkrachten en pedagogisch medewerkers volgen die bijdragen aan de onderlinge samenwerking.
- We hebben een gezamenlijke bibliotheek in de school.

VE en samenwerking met andere organisaties in de wijk

- Jaarlijks is er een VE overleg binnen de gemeente waar verschillende clustermanagers en collega's van het KION Servicebureau bij aansluiten om de regionale samenwerking van de voorschoolse instanties te bespreken en te verbeteren.
- Jaarlijks komt een medewerker van de logopedische dienst om de taalontwikkeling van de peuters te screenen. Ook bij vragen over de taalontwikkeling van kinderen kunnen wij hier terecht.
- Bij vragen over de ontwikkeling kunnen wij gebruik maken van de diensten van de veldwerker Beuningen die kan komen observeren. Uiteraard in overleg met ouders.
- De educatief ondersteuner neemt maandelijks deel aan het o-team waar zij samen met ouders kinderen kan inbrengen waar zorgen of vragen over zijn.
- Een keer in de maand komt er een medewerker vanuit het consultatiebureau tijdens het inloophmoment op de peutergroep. Zij kunnen korte vragen van ouders beantwoorden of afspraken plannen voor vragen die meer tijd nodig hebben.
- De educatief ondersteuner heeft regelmatig overleg met het consultatiebureau over de VE kinderen.
- Vanuit passende opvang kan er een medewerker worden ingezet bij ontwikkeling-vragen of problemen.

We bewaken de fysieke veiligheid van je kind

We hebben veel aandacht voor bewegen, buiten zijn en gezonde voeding. We doen zoveel mogelijk om ernstige ongelukken te voorkomen. Onze ruimtes, afspraken en werkinstructies zijn hier op gericht. Maar we willen en kunnen kinderen niet overal tegen beschermen. Ontwikkelen betekent ook de wereld ontdekken, klimmen en springen! Leren door vallen en opstaan. Vieze kleren en kleine ongelukjes, zoals schrammen of builen horen hierbij.

Voorbeelden

- De kinderen kunnen niet zonder ons de speelplaats af. Als we buiten de speelplaats gaan, zijn we er altijd bij.
- We leren de kinderen dat zij voorzichtig moeten zijn met spullen waarmee ze andere kinderen onbedoeld pijn kunnen doen.
- De kinderen mogen stoeien en rennen als we de ruimte daarvoor hebben. Dat doen we niet in de groepsruimte, maar buiten of in de gymzaal.
- Achterwacht
In situaties dat er op onze peutergroep heel weinig kinderen aanwezig zijn en één pedagogisch medewerker voldoet, is er altijd iemand in de school aanwezig die we kunnen roepen bij calamiteiten, omdat de tijd die de peutergroep open is onder schooltijd valt.
- Vierogenprincipe
Dit principe is wettelijk verplicht voor kinderen van nul tot vier jaar. Dit betekent dat op elk moment de reële kans bestaat dat er een volwassene meekijkt of meeluistert met de beroepskracht. Dit houdt in dat we ervoor zorgen dat pedagogisch medewerkers in een groep altijd gezien of gehoord kunnen worden. In onze peutergroepen realiseren we dit op de volgende manier:
De groepsruimte bij De Ruyter is transparant en heeft veel ramen en deuren aan alle kanten waardoor er zicht is op de groepsruimte. Men kan hierdoor naar binnen kijken. Pedagogisch medewerkers zijn nooit lang alleen met de kinderen en bij toiletbezoek van de kinderen staat de deur bij de toiletten altijd open. Er kunnen altijd leerkrachten, conciërge of de directeur van de basisschool binnenlopen. De uitwerking van het vierogenprincipe en de maatregelen die we hierbij nemen worden besproken met de oudercommissie.